

Izhaja vsak dan

vadi ob nedeljah in praznikih) ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj.

Seznamne številke se prodajajo po 3 novč. (6 stotink) mnogih tabakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Celju, Kranju, Mariboru, Celovcu, Idriji, St. Petru, Sežani, Nabrežini, Novemestu itd.

Oglase in naročbe sprejema uprava lista „Edinost“, ulica Molin piccolo št. 7. — Uradne ure od 2 pop. do 8 zvečer. Osebe oglašajo 16 stotink na vrsto petič; poslanice, osmrtnice, javne zahvale in domači oglasi po pogodbi.

TELEFON št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša

za vse leto 24 kron, pol leta 12 kron, 3 mesece 6 kron. Na naročbe brez dopolne naročnine se uprava ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Ne frankovane pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo.

Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: Ulica Torre bianca št. 12.

Izdajatelj in odgovorni urednik FRAN GODNIK. — Lastnik konsorcijski lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcijski lista „Edinost“ v Trstu, ulica Torre bianca št. 12.

Poštno-hranilnični račun št. 541.652.

Iz avstrijske delegacije.

(Brzjavno poročilo)

DUNAJ 19. Pričetkom seje je državni finančni minister odgovarjal na razne interpellacije, mej istimi na ono del. Biankinija glede porabe konzerviranih sardin za hrano vojakom na kopnem in na morju in je izjavil, da konzervirane sardine niso uporabne za hrano vojakom. — Poveljnik mornarije, baron Spana je v odgovoru na interpellacijo del. dr. Sylvestra povdarjal, da se z delavci v mornarijskem arsenalu blagohotno postopa in je izjavil, da so trditve o žalostnem stanju delavcev neosnovane.

V nadaljevanju razprave o vojnem proračunu opozarjal je del. dr. Šusteršič na gospodarsko depresijo, ki je posledica notranje političnih bojov, kakor tudi na vedno množče se izseljevanje, kar bi moglo postati obšutno za dopolnjevanje vojske. Kar se tiče pravice vladarja nad vojsko, dejal je govornik, da je njegova, vladarjeva skrb, ki je privolil v skrčenje istih, da iz tega ne bodo sledile posledice za skrčenje skupne vojske. Parlamentu ne ostaja drugo, nego konstatirati, da to skrčenje velja ravno tako za Ogrsko, kakor za nas.

Deleg. Marchet je vojni upravi izrazil popolno zaupanje z ozirom na vprašanje pov. — Kar se tiče rezervatne naredbe, dejal je govornik, da je ista stvar pravičnosti, vendar pa da ni treba prekoračiti gotovih mej.

Malorus Vasilko je bratskemu slovan-skemu narodu izrekel simpatije v japonski vojni in je z veseljem pozdravljaj rezervatno naredbo.

Govorili so potem še deleg. Delugan, Tollinger, Klieman in Kramar. Slednji je ojastril obsojal kršenje mednarodnega prava od strani Japoncev in je povdarjal, da je zmaga ruskega orožja v največjem interesu — tudi gospodarskem — vseh evropskih velesil. Kar se tiče madjarskih zahtev v vojski, dejal je govornik, da tako razmajana država, kakor je naša, ni sposobna za boj; uspešno se bodo mogli braniti naši interesi še-le tedaj, ko se narodom te državne polovice podelijo ona prava, do katerih imajo pravico. Slednjič je govornik izrazil obžalovanje nad tem, da Čehi valed notranje-političnih razmer ne morejo glasovati za vojni proračun.

Razprava je bila na to zaključena. Prihodnja seja bo jutri.

Brzjavne vesti.

Dogodki na Balkanu.

CETINJE 19. Glasom semkaj došlih sporočili so se mohamedanski prebivalci Kaze

in Kofčin uprli, napadli kristijane in več njih pomorili ter ranili. Prebivalci v Prose-lanah so jih plačevali davkov. Pričakovati je krvavega spopada.

CARIGRAD 19. Predvčeršnjem je pri Gadižu došlo do spopada med turškimi četami in ustaši, katerih je bilo 10 ubitih. — Zgube Turkov niso znane. Zadnje čase je v bitoljskem vilajetu zopet opažati delovanje macedonskega komiteta.

DUNAJ 19. »Polit. Correspondenz« zagotavlja, da se zanimanje Rusije za razvoj balkanskih stvari ne le ni zmanjšalo, marveč da je ravno pod utisom sedanjih dogodkov še oživel. Petrograjska in dunajska vlada bosta nadaljevali delo v smislu mürstškega programa in valed tega so neosnovane vse vesti, ki trdijo, da se izvajanje macedonskih reform poveri kateri drugi skupini velesil.

Nadomestna volitev na Češkem.

KRALJEVI GRADEC 19. Danes se je vršila nadomestna državnozborna volitev v kmetški občini Kraljevi Gradec. Čeravno ni še znan izid šestih volilnih sekcij, vendar je že sedaj gotovo, da bo potrebna ožja volitev med češkim agrarcem Srdinko in samostojnim agrarcem, grofom Sternbergom.

Poroka velikega vojvode Meklenburškega.

DUNAJ 19. Poroka velikega vojvode Meklenburg-Sverinskega s princezino Kumberlandsko vršila se bo koncem maja.

Nesreča na železnici.

BELJAK 19. Valed pogreška v premikanju železniških tračnic, sta danes zjutraj v Scheiflingu trčila skupaj dva osebna vlaka. Od potnikov ni bil nihče ranjen. Štirje vozovi so lahko poškodovani.

Odpotovanje velikega vojvode Meklenburškega.

DUNAJ 19. Veliki vojvoda Meklenburški je odpotoval včeraj v Šverin.

Rusko-japonska vojna.

Trst, 19. febr. 1904.

Ruska vlada je izdala komuniké, v katerem izvaja, kako je vsa Rusija ogorčena proti sovražniku, ki je nenadoma prekinil vse diplomatske odnose in si je potom izdajkega napada pridobil lahek uspeh v vojni, od njega davno zaželjeni. Prebivalstvo želi z umljivo nestrpnostjo maščevanja za to in pričakuje nestrpno poročil s skrajnega Vztoka. Jedinstvo in moč ruskega naroda izključujeta — pravi komuniké dalje — vsaki dvom, da Japonska dobi zaslužno kazen za nje izdajstvo in izziv na vojno, ko je ljubljani vladar ruske države želel ohraniti mir med vsami narodi. Vojni odnosi

nas silijo, da s potrpežljivostjo čakamo poročil o vseh naših čet, ker vspehi ne morejo priti pred odločilnimi akcijami ruske vojske. Velika oddaljenost napadenega ozemlja in želja carjeva, da se ohrani mir, sta vzrok, da se niso ukrenile velike priprave za vojno. Sedaj bo trebalo mnogo časa, da dobi Japonska zaslužno udarec, ne da bi se nepotrebno prelivala kri, in da bo po zaslugi kaznovan oni narod, ki je tako predrzno izzval boj. Rusija mora torej v potrpljenju čakati na dogodke, uverjena za gotovo, da se bo naša vojska stotero maščevala na izzivu. Ker smo še jako oddaljeni od aspiracij na kopnem, ni možno hitro dobiti vesti z bojišča. Nepotrebno prelivanje krvi bi bilo tudi nevedno veličine in moči Rusije. Naša domovina kaže — tako zaključuje vladni komuniké — tako trdno zločnost in toliko požrtvovalnost za narodno stvar, da nam bo v dolžnost, da bomo nemudoma priobčevali vsemu narodu vsako resnično novost z bojišča.

To je važen dokument v mnogokaterem pogledu. Zgodovinskega pomena je zato, ker je v njem pribito dejstvo, da se Rusija ni pripravljala za to vojno in da jej bo sedaj trebalo časa, predno pripravi vse, da zada perfidnemu sovražniku zaslužno kazen. Tako odkrito priznanje ruske vlade vspricho vseh sovražnikov Rusije in v trenutku ko sovražnik pripravlja že vse svoje sile, je pač klasična priča glede na vprašanje: kdo je hotel, kdo je zakrivil vojno! In če bi trebalo še kakega dokaza, ga imamo v dejstvu, da je car na predvečer vojne na dvornem plesu posebno odlikoval — japonskega odposlanca, s čemer je gotovo hotel manifestirati svojo srčno željo, da ne bi prišlo do vojne. In v isti noči, po polnoči, je izvedel car, da bo vojna. To so dejstva, ki ne dopuščajo prigovora in ki maše usta onim, ki bi hoteli krivdo valiti na Rusijo.

Kako zavrtno je Japonska postopala in izsiljevala vojno, je razvidno iz navedeb, ki jih neka visoko stoječa oseba podaja v berlinskem listu »Asien«. Iz teh podatkov izhaja, da je bil ruski odgovor že 4. februarja v rokah admirala Aleksejeva v Port Arturu. Admiral pa je dobil obvestilo, da Rusija želi neko malo spremembo v not, radi česar naj bi admiral pridržal noto še za en dan. Radi tega se je admiral obrnil brzjavno do ruskega odposlanca v Tokio, barona Rosena, s prošnjo, naj mu brzjavi, ako je potrebno, da se nota takoj oúposlje. Baron Rosen je odgovoril, da more vsprejeti odgovornost za en dan odloga. Isti dan je bil v Tokiju ministerski svet. Japonskemu ministereckemu predsedniku je bila znana vsebina ruskega odgovora in on je vedel, da po dohodu tega

odgovora ne bo več povoda za vojno. Ali v ministerskem svetu se je izkazalo, da navatane revolucija v Japonski, ako se ne sklene vojna. O tem je izvedel ruski odposlanec in je brzjavil Aleksejevu radi note. Ne ruskega odgovora, ampak to brzjavko barona Rosen, naj se doposlje nota, si je japonska vlada prisvojila!! Po teh napovedbah je Japonska zato silila v vojno, ker se je bala revolucije v lastni deželi. Kje je torej krivda Rusije? Po tem takem imajo vendar prav oni, ki slikajo razmere v Japonski kakor obupne, in ki trde, da je japonska vlada izzvala to vojno le zato, da obrne pozornost razjarjenega naroda od lastnih razmer. Dobro je označil odnose v Japonski — izlasti gospodarski — oni diplomat, ki jih je prispodobil piramidi, stoječi na špiči. Malo viharja in polom bo tu.

Uvodoma omenjeni komuniké ruske vlade pa je važen dokument tudi zato, ker se odlikuje tistim mirnim, iskrenim, skromno-dostojanstvenim tonom, kakršnega zmore le oni, ki si je svest svoje pravice in ki veruje v svojo zmago. Tu je ni ene besede iz arzenala šarlatanarije in ki bi bila preračunjena v to, da bi izzivala v narodu neopravičilen šovinizem. Mirno, suho je povedano tu narodu, kako stoji stvari in česa mu je pričakovati. Po onem nočnem napadu od strani Japoncev je podal admiral Aleksejev se svojim hitrim in odkritim sporočilom dokaz, da se oficijelna Rusija ne bji govoriti resnice tudi tedaj, če jej ni ugodna. Komuniké ruske vlade pa obljublja sedaj narodu, da bo tako tudi v bodoče: da bo vsikdar doznajal vso resnico. Po tem takem smomenda na jasnem, katerim poročilom nam bo dajati vero o prihodnjih epikalnih dogodkih!

Razpoloženje v Rusiji.

Da je ruska javnost ogorčena na izdaj-skem postopanju Japonske, to je res in je naravno. Temu ogorčenju je dal izraza tudi sicer tihi in skromni car Nikolaj II., ko se je v navzočnosti carice, carice vdove, prestolonaslednika, vseh velikih knezov in velikih knežinj ter vojnega ministra na dvorišču zimske palače poslavljaj od tretjega, v vzhodno Azijo odhajajočega batalijona polka strelcev. Ob zvokih ruske himne in ura klicih je car obhobil fronto in je imel potem nastopni nagovor: »Srečen sem, bratje, da vas pred vašim odhodom vidim vse, da vam morem zaželeti srečno pot. Trdno sem uverjen, da boste čuvali čast svojih starih polkov in da z veseljem zastavite življenje za drago domovino. Ne pozabite, da je sovražnik srčen in prekanjen. Od srca vam voščim vse dobro in vsepehov nad sovražnikom. Blagoslovjam

teljico v Knežic, a teta se je temu radovala. Evfemija je gledala brata, ozirala se na go-spico in je majala z glavo.

— Pojdi malo v vrt — je šepnila Evfemija bratu, a ko sta bila na samem, mu je rekla:

— Ivan, ti nisi pomislil, kaj bodo ljudje...

— Kaj bodo ljudje govorili? Radi tega si jaz ne belim glave — je odvrnil kapitan suhim, debelim glasom.

— A čuješ, lepa in zdrava ženska je, hiša ti je sama, ali ne bi bilo lepše, da jo... — je sunila Evfemija brata z laktom v rebra.

— Tako mi zadnje ure, ako sem pomislil na to! — se je pridušil kapitan, se nekoliko zamislil, ter dodal čez nekoliko časa: — Pustiva to! Imam drugih skrbi.

— Ali zaradi ljudi...

— Koj hočejo meni ljudje! Naj go-vore, kar jim drago. Saj so nekateri še govorili, da sem svoje novce ukradel v Ameriki, da sem...

— Naj jim Bog odpusti! — je vzdihnila Evfemija.

(Pride še.)

PODLISTEK.

20

Teodora.

Povest.

Hrvatski pisatelj Evgenij Kumičić, prevel J. S.

Prvi del.

Po večerji sta pripravila otroka z Malvino posteljo svojemu očetu, ki se je zamišljeno sprehajal po sobi, dokler sta otroka nosila posteljino opravo iz nekih omar. Teodora se je smejala in metala blazine svoji sestri na glavo. Dakić je potem pokazal Malvini sliko, fotografijo, svoje pokojne soprege. Dokler je Malvina ogledovala sliko, je kapitan živo gledal v njen obraz. V globini njegovih punčic je zablistalo. Malvina mu je povrnila sliko, obrnivša svoje plave oči na njegov obraz. Opazil je, kako je pordečila. Voščil jim je lahko noč, prižgal smotko, naslonil se na okno in se zagledal v morje. — Malvina je potem pripravila z otrokoma postelje v tretji sobi. Slušajé njihov smeh si je mislil Dakić: »Moji mali sti veseli, hoče jima biti dobra.« Zatem je dolgo razmišljaj, da li je ime »Malvina« lepo. Mislil je tudi

na druge stvari, dokler ni popušil druge smotke. On je spal mirno, ne pa Teodora. Vso noč je sanjala o Berti, kako se pretepa z deklicami in da jej podgane skačejo preko postelje. Predno je zaspala, oponašala je Bertin glas, tanko vzdihujé: »Ah, to sta krasni cvetlici, ne, ne, popka, angelja!« Lucija jo je prosila, naj bo mirna, da se ne bo gospica Malvina jezila. Malvina se je tiho smejala mali Teodori in poslušala, kako se je Dakić sprehajal po svoji sobi.

Malvina je prva vstala in odprla okna. Njeno golo, oblo roko je videl Pavel Francetić, pogledavši na okno, ko se je isto — odprlo. Ko se je oblekla, naslonila se je na okno, a Francetić, vračaje se po cesti v mesto, je videl tedaj tudi njeno lice. Malvina, troča na morje in na mesto Reko, ni v prvi hip opazila neke kmetice v črni obleki in s črnim robcem na glavi, kako je stala pred hišo na cesti in začudeno razširila oči. Ta kmetica je bila majhna in debela, rdeča in okroglega obraza, že postarana. Nekoliko časa je osuplo gledala Malvino, a potem jo je vprašala z nadušljivim glasom: — A kdo ste vi, in od kod ste prišla v to hišo? Malvina se je malo zasopla ter poklicala Teodoro, ki

je prihitela k oknu in je radostno vakliknila: — Oh, teta, to je naša teta! Sedaj se je tudi Lucija pokazala na oknu. Vide deklici na oknu, se je kmetica zelo začudila.

— Ali nista na Reki v šoli? — je vprašala teta.

— Nisvi ne, došle avi demov sinoči. Ta je naša guvernanta — jej je zaklicala Teodora.

— Tako, tako? A kaj je ta vaša nanta?

— Ti si to, Evfemija? Pridi gori! — jo je poklical brat Ivan z okna.

Kapitan Dakić je bil kmetkega rodu. Ko mu je bilo trinajst let, poslal ga je bil oče na morje. Bil je bistre glave, vrlo marljiv in varčen. Od mornarja je postal kapitanom. Nekoliko časa je živel v Ameriki, od koder se je povrnil bogat. Ni se vedelo, kako si je pridobil toliko denarja, da je dal napraviti veliko ladijo v družbi z Pavlom Francetićem. — Pozneje je imel sam svojo ladijo.

Ko je sestra Evfemija prišla v hišo, pokazal jej je gospico Malvino in jej pojasnil na kratko, zakaj je dovel otroka na Banjo. Deklici sta jej rekli, da prideti s svojo uč-

vas bratje, in v vas svoj slavní prvi vzhodno-sibirski polk strelcev s podobo sv. Serafina. On naj moli za vas in vas spremlja na vaših potih. Častnikom se zahvaljujem na njih dobrovoljni prijavi. Še enkrat se vam zahvaljujem, bratje, iz vse duše. Bog vas blagoslovi! In ko je batalijon že odkorakal, je zaklical car za njimi: »Bodi vam dobro, bratje!«

Tudi iz izjav avtoritativnih listov gromi ogorčenje proti Japonci in pa odločnost za boj do — strelja sovražnika. »Novoje Vremja« piše: »To je nekaj velikega, groznega. Mi ne moremo več nazaj. Pred vojno smo mogli odstopati vse mlačno, smo mogli vprašanje skrajnega Vztoka prepuščati potomcem, ki bodo močnejši in podjetnejši. Sedaj pa moramo zadeti na svoja rame to vprašanje v vsej njega neizmerni veličini. Ne govorimo o našem položaju v Tihem oceanu, o ulogi, ki jo igramo v svetu. Se-li Rusija popolnoma zaveda te uloge, ima-li v to potrebne moči? Pri teh vprašanjih se pač ne treba muditi dolgo. Ozreti se treba le na razburjenje po vsej Rusiji, na te žrtve, to ogorčenje. Jaz sem videl vojno leta 1877, ali sedanje razburjenje je večje in se je polastilo veliko večje mase. Rusija je narasla duševno, moralčno in materialno. Pred nami je velika naloga, ki naj krona našo zgodovino. Moment je to, kakoršnega ni preživela Rusija še nikdar, in do katerega je prišlo ne toliko zavestno, nego instinktivno, ko je slusala Najvišjega duha, ki vodi voljo vladarjev in narodov. Neizogibno potrebno je torej, da razvijemo vse svoje moči, ne da bi čemu prizanašali ali se obotavljali. Živeti treba veliko intenzivneje, čuti bitje srca vsega naroda, razvijati vse sposobnosti in se dati prosvetliti od svetle luči ruskega duha, srčnosti in talenta.«

Na drugem mestu piše isti list: »Tako bo zopet enkrat izpostavljena resnica in v nje luči ožive zopet večne nesmrtné tradicije slave in junaške srčnosti naših pomorščakov. Težko so morali poplačati zaupanje, ki se je dajalo s'adkim zatrdilom diplomacije, da se mir ne bo kršil. Sedaj se je horizont zjasnil, in, ako Bog da, ga ne bodo več zatemnjevali črni oblaki od morja.«

»Peterb. Vedomosti« izvajajo: »Kakor so redke vesti z bojišča, se more vendar sklepati že sedaj, da so se stvari zasukale ugodne, nego je bilo pričakovati od začetka. Vsi soglašajo v tem, da bo premoč gotovo na naši strani, ali ne poprej, nego v treh do štirih mesecih. Rusija se je — imajoča pred očmi neugodne okoliščine — spoprijaznila z možnostjo večih neuspehov v začetku vojne. Ne da bi se slepili z otrošjim hvalisanjem ne pričakujemo tudi v bodoče izključno ugodnih vesti. Vlada more brez obotavljanja javiti narodu tudi najtežje izgube; narod bo prenašal to dostojanstveno... Noben Rus ne dvomi, da bo treba nositi velike žrtve. Nič nas ne more iznenaditi; pripravljeni smo celó na spor z Anglijo. Ali na drugi strani ne dvomi noben Rus, da bo premoč na naši strani, in sicer ravno zato, ker smo pripravljeni za velike žrtve, za žrtve brez konce, tako dolgo, da bo vse na naši in poraz na strani Japoncev. V to bo trebalo morda milijarde denarja in milijone ljudi. To bo težke, grozno težke žrtve, ali mi jih doprinesemo. Zato je prazen trud, ako se nas hoče plašiti. Veliko zanimiveje bi bilo za nas, da bi vedeli, da-li bi se tudi Anglija z isto hladno krvjo vedla nasproti mobilizaciji turkestankega distrikta?«

»Novosti« izrekajo nado, da sedanja vojna odpre oči vsem evropskim narodom glede na rumeno nevarnost.

Zadnje vesti z bojišča.

Nestvele vesti, pravi kaos. Mnogo govorenega in nič povedanega. Posebno na razsežno govore o drugem napadu japonskega brodovja na Port Artur. Ali prosimo, zapomnite si: ta napad se je baje izvršil dne 14. t. m. Danes pa pišemo 19! Hočete li boljšega dokaza, da lažnjivci nimajo za sedaj ničesar pravega po rokah, o čemer bi mogli lagati. Poraz je bil seveda zopet na strani Rusov! In kake podrobnosti vam vedo pripovedovati ti lažnjivci, da-si šepe kja daleč od dogodkov, kje na periferiji bojišča! Oni vedo, kako je admiral Aleksejev po tem drugem napadu lastnoročno vspriči družih častnikov ustrelil nekega mladega častnika, ki je zažemal svojo službo! Oni so videli japonskega admirala Togo, kako je skakal od veselja, ker je njegov napad — to so tudi videli ti poročevalci — napravil silen moralni utis na Ruse. Pa še kakega zaveznika

so imeli Japonci! Nikdo drugi, nego sam metež — ako smemo tako reči — v svoji osebi, vibar s snegom, je bil, ki se je pridružil Japoncem kakor zvest zaveznik. Ta je branil Rusom, da niso mogli ciljati... dočim ni Japoncev, to se umeje, čisto nič motil...! Čitatelj maha s glavo, ker ne more verovati v tako pristranost meteža! No, pa naj vzame v roke »Neue Freie Presse« od 18. t. m. (večerno izdanje, III. kolona od zgoraj). Tam bo videl natiskano, da je metež koristil Japoncem, ker je oviral Ruse v ciljanju... Mari pa Japonci niso nič ciljali?! Povejte nam, od koga naj se obrnemo gnusom: od onih, ki pišejo, ali od onih, ki verno vsprejmljejo take — take — oslarije?!

Koerberjeva objektivnost.

Večina deželnega odbora češkega je zaprosila vlado, naj bi sklicala deželni zbor češki. Odgovor, ki ga je dal dr. Koerber na to prošnjo, je jako značilen. Ker je doznal — pravi v svojem pismu — da Nemci hočejo nadaljevati z obstrukcijo v deželnem zboru, dokler ne neha češka obstrukcija v državnem zboru, ne more ustreči želji po sklicanju deželnega zbora češkega, dokler ne bo spolnjen ta zadnji pogoj: to je, dokler Čehi ne odnehajo od obstrukcije! Tu je dr. Koerber zopet nastavljal nož na vrat češkim poslancem. Ako ne odnehajo poslanci, bodo trpeli češki — lakoto trpeči okraji! Kje je morala, kje humaniteta. Ne smemo pozabiti namreč, da sklicanje dež. zbora češkega se urgira v prvi vrsti radi pomožne akcije bednemu prebivalstvu!! V državnem zboru pa je češka obstrukcija na poti v prvi vrsti nemški objektivnosti in v drugi vrsti bi utegnili postati nevarna — ekzistenci vlade Koerberjeve!!

Stvar se odlikuje prav za prav s cinično jasnostjo: Nemci nočejo, da se snide deželni zbor češki, in g. Koerber ga noče sklicati, ker je v njem obstrukcija!! Nemci zahtevajo, naj se skliče državni zbor in g. Koerber ga sklicuje v zvezi temu, da je v njem obstrukcija!!! V tem protislovju, v tej nedoslednosti je metoda in zistem: kar zahtevajo Nemci, to se zgodi! Svoje posebne, kaj eksotične vrste je ta glasovita Koerberjeva »objektivnost« in »nepristranost«!

Italijansko vseučiliščno vprašanje.

Iz Tridenta brzojavljajo »Piccolu«, da je tjakaj brzojavil neki dijak, da se na Dunaju govori o prenesenju vsoprednih tečajev, oziroma o osnutju italijanskega vseučilišča v Tridentu. Namera da zadobiva že konkretne oblike. Vlada da se nadeja, da s tem na eni strani zadovolji Slované, ki so nasprotni Trstu kakor sedežu italijanskemu vseučilišču, na drugi strani pa da ne ozlovolji Italijanov. Potovanju posl. Malfattija in Tambosija v Trst da je bil ravno ta namen, da bi pričela primorske tovariše in jih pripravila, da vsprejmejo ta predlog.

»Piccolo« se nadeja sicer, da to ni zadnja beseda vlade, vendar pa da je v tem zask trajne nasprotnosti centralne vlade proti Trstu. Kakor je odklonil Gorico, tako odklanja laško glasilo tudi Trident.

Ali tu moramo prijeti laško glasilo za jezik! Prišega, da ni nasprotstvo do družih italijanskih mest, ki provzročajo, da zahtevajo italijansko vseučilišče ravno v Trstu in nikjer drugje. Vzrok je le ta, ker bi italijansko vseučilišče moglo vspevati le v Trstu in v nobenem drugem avstrijskem mestu! Sedaj pa moramo apostrofirati laško glasilo, da-li se ne spominja, kolikokrat je nas podilo s pazniškim gimnazijem v Kastav in z eventualnim slovenskim gimnazijem za Goriško v Tolminu?! Mari meni, da so v Kastvu ali v Tolminu boljša tla za vspevanje gimnazija, nego so tla v Tridentu za vspevanje vseučilišča?!

Še eno na adresu vlade. Ali res misli, da se bomo mi topili od zadovoljnosti že samo radi tega, da ne pride italijansko vseučilišče v Trst?! Moti se jako, ker to bi bila z naše strani le zgolj politika negacije, torej smešna, otročja politika. Mi bomo zadovoljni že le tedaj, ko bo ustrezno našim opravičnim zahtevam, ko nam bodo dani pogoji za naš kulturni, politični in gospodarski razvoj. Če bi se mi zadovoljevali že s tem, ako Italijani nič ne dosežajo, bila bi to politika kljubovalnosti, do kakoršnje se nečemo ponizati. Mi se ne zadovoljujemo s samo negacijo, mi hočemo tudi pozitivno dosežati! Nam ne more biti jedini smoter ta, da drugi

nič ne dobe, ampak moramo gledati tudi, da mi kaj dobimo! Princip starega avstrijskega zistema je bil sicer res ta, da je tam, kjer je bilo več nemških zahtevalcev, menil najboljše zadovoljiti vse s tem, da — ni nobenemu nič dal! Ali, kakor kaže sedanje stanje v državi, niso ravno najboljše sadovi, ki jih je prinesel princip take — enakopravnosti v odrekanju.

Dnevne novice.

50 let doktor zdravilstva. Vladni svetnik profesor dr. Alojzij Valenta v Ljubljani, bo skoro slavil petdesetletnico, odkar je postal doktor zdravilstva. Akademski senat dunajskega vseučilišča je že dovolil v obnovljenje doktorskega diploma za jubilarja. Diplom bo dopolnil slavljencu s čestitkami fakultete.

Imenovanje na pomorski vladi. Gospod Anton Zorko je imenovan kancelistom na tukajšnji pomorski vladi. Čestitamo.

Minister za trgovino v Trstu. Minister za trgovino, baron Call, je dospel večeraj v Trst, povodom spuščanja v morje Lloydovega parnika, ki bo nosil njegovo ime.

Zafrkacija na račun »Piccola«. Prava »Politik« zafrkuje tako le našega »Piccola«:

Slovanom sovražan zalet nekaterih Italijanov s sinom Garibaldija na čelu, ki je nekatero ruske liste navdušil celo do kombinacije za slovansko-italijansko zvezo, se je začetkom sovražnosti na Vztoku povsem izgubil. Italijani stoje z vsemi svojimi simpatijami na strani Japoncev, in jubilirajo na različnih japonskih »zmagah«. — Tržaškemu »Piccolu« še ni zadoščalo japonsko poročevanje, zato si je priredil tudi svoje lastno čisto pridelovanje, na katerem Japonci vedno zmagujejo in so Rusi vsikdar premagani. Tako je prinesel »Piccolo« nastopno brzojavko: »Port Artur v rokah Japoncev, admiral Aleksejev ujet«. Velikanska senzacija. Po tobakarnah so se ljudje trgali za »Piccola«, samo da se prepričajo o »zmagi«. Na neki pomankljivosti pa vendar le trpe Rusi: zdi se, da nimajo toliko ladij, kolikor bi jih rabil »Piccolo« za uničenje, radi tega je posamične ladije pogreznil že 5—6 krat, ali pa jih je razpršil v zrak, kajti nekaj ruskih ladij treba »uničiti« vsaki dan, da se ohrani pravo razpoloženje. Poraba je bila tako velika, da je od ruskega brodovja težko ostala ni najmanjša sled. To pa ne moti takega poročevanja: rusko brodovje »uničuje« znova.

O pastirskem listu presvetlega škofa tržaško-koperskega, izdanega za ta postni čas, piše voloski »Narodni list«: Nas zanima ona točka te spomenice, v kateri presvetli škof pozivlja krščane, da se vsaki pokori papeževi zapovedi, pa bila ista tudi proti njegovim željam, ker papež da sodi z višega stališča, kar da je na vernikov korist. Če je torej sv. oče kakor zakonodajalec izdal glede bogoslužja nove predpise mesto starih, mora vsak katolik povsem resno in kakor poslušno dete storiti vse, da predpisi stopijo v veljavo.

Umejete-li, kam meri to? To če reči: ako sv. stolica, da zadovolji italijanske čifute, odredi, da se ima naš starinski jezik iztirati iz vseh cerkev in da se v vseh naših cerkvah mora čuti samo latinski jezik, bomo morali mi molčati, stisniti ramena, pak zažeti moliti Boga v jeziku, katerega ne umejemo. Poslušnost je sicer lepa in sveta stvar, ali vprašamo, smo-li samo mi Slovani dolžni slušati naredbe sv. stolice, [ne pa tudi drugi narodi, italijanski in nemški duhovniki?! Pred sto in sto leti so sv. očetje papeži, priznavači velike zasluge hrvatskega naroda za sv. našo krščansko vero, odredili iz zagotovili s pismom, da se imajo Hrvatje za vse čase, dokler bo sveta, pravico posluževati se v svojih cerkvah za vse službe božje in molitve svojega staroslovenskega jezika.

Tudi to so stalni predpisi. Pa kaj vidimo? Vidimo, kako italijanski in nemški škofje in duhovniki od prvega začetka pak vse do današnjega dne na vse možne načine delajo na to, da se ti »stalni predpisi« glede staroslovenskega bogoslužja spreminjajo in da se Hrvatom vzame stara pravica. Polagoma so naš jezik iztirali iz velikega števila naših cerkev in mi smo trpeli vse to kakor krotka jagnjeta. Da-li pa ostanemo tako krotki tudi v bodoče — to je pa drugo vprašanje.

Škofjskemu ordinarijatu v Trstu na znanje. Iz Kringe v Istri nam pišejo: Dne 13. t. m. hodila sta Šime Rajko, sin

županov in Anton Radetič-Kostrča po Križanščini od hiše do hiše ter nagovarjala ljudi, naj podpišejo, oziroma podkrižajo neko prošnjo za župnika v Kringi, ne da bi bila povedala ime župnika. Tudi na dotični popisni poli ni bila imenovana oseba župnika, za katerega se je agitiralo.

To vse se dela po volji vaškega župana, oziroma občinskega načelnika, kateremu poslednjemu da je škof naložil, naj tako dela!!

Dne 14. t. m. je vaški župan povabil na javnem trgu vse vaščane, naj pridejo v občinsko hišo, da tam podpišejo gori omenjeno prošnjo za župnika, a tudi on ni imenoval osebe tega župnika.

Valed te brezsrčne agitacije je veliko število vaščanov podpisalo gornjo prošnjo, ne da bi znali, za koga gre, ker se jim tega ni povedalo.

Vprašamo torej častiti škofijski ordinarijat, da-li se to stinja s cerkvenimi predpisi in kaj misli isti ukreniti proti tej brezsrčni agitaciji!

Križani.

Taki so povsodi! Tudi v našem Bohinju na Gorenjskem so oblagodarjeni z množico regnicolov. In kakor je povsodi njihova navada: iz Bohinja pošiljajo denar, v Bohinj pa so prinesli svoje — znane običaje. Na pustno nedeljo so se stekli med seboj v neki gostilni. In po starem običaju je eden regnicolov porinil drugemu regnicolu — nož v trebuh. Ranilca so izročili sodišču v Radovljici, ranjeni pa je v bolnišnici nehal živeti! Pa tudi drugod je bilo pretepov, na katerih so bile celo italijanske ženske oborožene z noži! Taki so povsodi!

Nečuvna brezaktivnost. Ni jih menda na svetu ljudi, ki bi nas Slované tako sovražili, kakor nas sovražijo Nemci. Nobene prilike ne opuščajo, da ne bi dajali izraza tej mrznji. V žlici vode bi nas potopili vse, ako bi nas mogli. Sedaj jim je rusko-japonska vojna dala prilike, da kažejo to svoje sovražstvo nasproti Rusom. V Opatiji imajo n. pr. svoj »glasoviti«, »vergnungskomité«. Ta komité je priredil v ponedeljek nekako badninsko karavano, kateri je dal zvočno ime »corsu«. Popred so sicer izdali nekake odredbe, da na »corsu« ne pripuste nikake šale ki bi bila demonstrativnega značaja, ali v »corsu« je bil vendar »Japonec«, ki je nataknil nekaj rib ter nosil napis: »Ujeti Rusi«. In to bedasto nesramno »šalo« je »jury« še — nagradil! In kaj takega počenjajo v svetovnem zdravilišču, kamor ravno Rusi donajajo na tisoče rubljev leto za letom! Kaj rečemo, da se taki gostje izpostavljajo zasmešanju, in to v času, ko mora vedeti vsakdo, da so bolj nego kedaj občutljivi v svojem domovinskem in narodnostnem čutstevovanju!!

Russkij kružok. O našem kružku se je letos primeroma malo pisalo in malo poročalo, ker dovolj dolgo ni bilo treba učenec in učenek ruskega jezika nagovarjati in izpodbujati, da bi zahajali k pouku. Zahajali so skoro vsi večinoma redno in zanimanje in navdušenje bilo je isto kakor od začetka leta.

A sedaj?

Sedaj nam je ta »pust presneti« nekoliko ponagajal in odvzel nam razne pridne učence, toda upamo, da le začasno, le do tedaj, dokler je nehal kraljevati. Zdaj ko je nastopil resni postni čas, se nadejamo, da prihité vsi zopet, da bode naša dvoranica zopet polna in pouk zopet živahen in zanimiv kakor poprej.

Zdaj v tej nesrečni rusko-japonski vojni se je pokazalo, koliko sovražnikov ima, »svjataja Rusija«, mi ki smo jim prijatelji, bratje po krvi in jeziku, pokažimo svoje simpatije in svojo ljubezen zanje s tem, da se pridno učimo njihovega jezika. Rusija je obširna, je neizmerna, in kdo ve, ne bo-li komu izmed nas treba iskati tam zavetja! In ne misle na to, ni-li ta divni, bogati brateški jezik sam že vreden, da se ga učimo, kaj pa še le rusko slovstvo!

Tudi učenci in učenke iz slovenskega tečaja so poslednji čas izostali, tudi tem ključemo: Pridite, učite se svojega slovenskega jezika, zahajajte pridno, učite se marljivo, priliko imate lepo, žrtvovati vam je pa tako malo!

Naprej, naprej in vedno naprej se svojim stremljenjem z učenjem in vedo!

Ljubitelji ruskega jezika, učenci, ki ste izostali: na svidenje z vsemi v ponedeljkih, četrkih in petkih; vi, ki se učite svojega materinega slovenskega jezika, vedite, da je pouk odslej kakor doslej ob torkih in sobotah.

Pogrebno društvo v Rojanu naznanja, da bo imelo v nedeljo dne 21. t. m. ob 10. uri predpoludne v prostorih »Konsumnega društva« v Rojanu svoj redni občni zbor. Gg. udje so naprošeni, da se polnoštevilno udeležijo tega občnega zbora.

Za možko podružnico družbe sv. Cirila in Metodija v Rojanu je daroval g. Avgust Rusbach 2 kroni, ker se ni mogel udeležiti plesnega venčka rojanskih rodoljubov.

Hrvatski tamburaši v Trstu. Od danes zvečer dalje bo prirejalo v restavraciji »Aurora« koncerte »prvo tamburaško glasbeno društvo iz Vukovara« pod vodstvom g. Josipa Ruppja. To društvo je bilo pozvano na sodelovanje na srebrni poroki Nj. Veličanstva v dvorani operi, je sviralo pred knezom Ferdinandom na Bolgarskem, potem v Parizu, po večih mestih Nemčije, v Curihi, na Cetinju v Zetskem domu itd. Hrv. tamburaši se priporočajo v obilen obisk.

Na sokolski maskaradi našlo se je v loži prvega reda št. 9 en dežnik in robeč. Lastnik teh stvari oglasi naj se v kavarni Commercio, kjer lahko oboje dobi.

O štrajku v papirnici v Podgori pišejo tukajšnjemu »Triester Tagblattu«: Štrajka vseh 477 delavcev. Ker je novi ravnatelj odpovedal delo večim starejšim domačim delovodjem in delavcem — ker da za nove stroje, s katerimi se je poskrbela papirnica treh sposobnih tujih moči —, je nastalo veliko nezadovoljstvo med delavci. Nepsredni povod štrajku je bil ta, da je eden novih delovodij nenadoma odpustil ključavničarja Ivana Bressana radi neke poprave na nekem valjarju, katerega dela delovodja ni odobraval. Delavstvo se je hotelo pritožiti pri ravnatelju radi takega postopanja delovodje, ni pa bilo vsprejeto. Zato so najprej ključavničarji zaustavili delo, a potem radi solidarnosti tudi zidarji in delavci na kalandrih (strojih za apretiranje, pripravljanje). Vseled štrajka je zaustavljen ves obrat. Okr. glavarstvo je odredilo, da se orožniška postaja v Podgori pomnoži in je poslalo na lice mesta višega okrajnega komisarja Polleya, ki naj izvede poizvedovanja. Delavci zahtevajo, naj se vsprejme zopet na delo nedavno odpušteni mojster Andrej Pahlovič, njega sin Ernest, ki je bil nameščen kakor pisar, nočni nadzornik Rozolin in ključavničar Bressan. Dalje zahtevajo delavci spremembo v načinu za vračanje dobljenih predplačil. Ravnatelj da si pridržuje izbero delavcev v slučaju, da se zopet prične z delom, a grozi tudi s popolnim zaprtjem tovarne.

Tako poroča tukajšnji nemški list. Sedaj pa treba čuti glas delavcev samih.

In zopet utopljeni nadporočnik Komlossy. Nad tem tajinstvenim dogodku, ki se je izvršil kraj Morskega Biograda v Dalmaciji, leži še vedno tema. No, sedaj prihaja iz Segedina vest, da so v tej aferi tamkaj izvršili neko aretacijo. Možno je torej, da pade slednjič vendar luč na to tajinstveno afero. V Segedinu so namreč zaprli nekega Ernesta Fischerja, ki da je zelo nevarna tat. Pred nekoliko časa je Fischer ukradl na železnici Piran Trst nekemu trgovcu 1400 lir. Fischer se je bil nastanil v hotelu »Union« in je obrnil pozornost na se s svojim razpisnim načinom življenja. Po nekaterih pismih in indicijah je opravičen sum, da je Fischer umoril tudi nadporočnika Komlossyja in ga potem tudi okral. Uvedena je stroga preiskava.

Zastrupiti je hotel celo družino. V hiši št. 7 v ulici Giovanni Boccacina stanujeta skupaj v enem stanovanju družini Miljuš in Valentini. V tej poslednji je sin 16-letni slikarski učenec Angelj Valentini. Angelj je vedno nagnjal Miljuševim otrokom, zaradi česar ga je gospa Karmela Miljuš večkrat prijala. Iz tega je nastalo v srcu mladega Valentini-ja sovraštvo do vse Miljuševe družine. Včeraj predpoludne je v tem svojem sovraštvu počel grozen čin, kateri pa vendar ni imel onih posledic, katerih mu je mladi zločinec želel. Okolu 10. ure predpoludne se je Angelj Valentini prikradel neopažen v kuhinjo, ki je skupna za obe družini, ter tam vliil nekega močnega strupa v lonec, v katerem se je kuhala juha za družino Miljuš. K sreči je pa gospa Karmela Miljuš spoznala po okusu, da ima juha v sebi nekaj posebno neprijetnega. Boječa se za svoje drage, je dala juho preiskati. Vsepeh preiskave je bilo konstatovanje, da je bila juha zastrupljena. Vseled tega je bil Angelj Valentini aretovan včeraj popoldne ob 3. uri, Valentini, ki je rodom Trentinec, taji,

da bi bil namenoma vliil strupa v juho. Pravi namreči da je ono teskočino rabil pri reševanju barv in da se mu je morda, ne da bi on vedel, izlilo nekoliko iste v juho. Seveda je bil spravljen pod ključ.

Razne vesti.

Roparski veteran. Te dni je umrl v Kalabriji na svojem najetem posestvu neki 70 letni starček. Izgledal je kakor kakov častitljiv patrijarh, v resnici pa je bil bivši brigant, eden najhujših, kar jih je videla Kalabrija. V neki bandi brigantov, ki so se bile zasnovali iz vojske Bourbonov v Neapelju po zmagi Garibaldijevih čet, je bila najgrozovitejša ona roparskih glavarjev Giuseppe Caruso in Ferdinando Cocia. Prvi »častnik« v tej bandi je bil neki Antonio Rocella, ki je bil širom znan zbog svoje krutosti. Vse je trepetalo v grozi pred njim; To je bil tisti starček, ki je sedaj umrl v Kalabriji.

Kako je postal ropar? Prišel domov iz bourbonske vojske je našel svojo rodbino ruinirano, a očeta so mu odtirali v ječo valed krive obdolžitve. To ga je ogorčilo in mu ogenilo čustva tako, da se je umaknil v gore in prisegel ljuto maščevanje. In držal je besedo. Dobil je naslov rezalec nosov. Vsakemu kraljevemu vojaku, ki mu je prišel v pest, je odrezal nos. Odrezal je najmanj 25 nosov. Ali slednjič so bili ranili in ujeli tudi njega ter ga je sodišče obsodilo na smrt. Toda rešil se je smrti s tem, da se je na predvečer, predno je imel biti ustreljen, obvezal izdati generalu Fontanu glavarja roparjev Caruso, ako se mu smrtna kazen spremeni v ječo. Tako se je zgodilo. Ko je bil izpuščen se je nekdanji rezalec nosov povrnil v domovino, prijel zopet za gnojne vile in je bil — češčen in slavljen od vseh kakor naroden junak.

Rak.

Poljudna medicinska razprava.

(Dalje.)

Rak — obliži.

Slavni kirurg Thiersch je poleg tega še opozoril na pogosto ponavljajoča se podraževanja, ki nastajajo valed malenkostnih poranjenj na britji na meji kože in ustnice. Na sledajih napravljajo se že omenjene belkaste pege kakor znak zvečanega razmoševanja pokrivačih celic. Te pege obstoje lahko dolgo časa, trideset let in še dalje, dokler naposled taka pega ne razpoči in se nje okolica strdi kakor nasledek divje rasti pokrivačih celic. Pomen opisanih peg leži, kakor že omenjeno, v tem, da se iste jako pogosto nahajajo pri ljudeh, ki čezmerno pušijo duhan. Poleg duhanove žilindre pa se je pri raku na spodnji ustnici mislilo, da tudi držanje pipe na stalnem mestu pomaga k zasutku raka. Da ni vedno temu tako, razvidjamo iz tega, da se rak a spodnje ustnice pogosto razvija pri ljudeh, ki so sicer pušili iz pipe, čeprav so pipo navadno držali na drugem mestu. Zato pa že večkrat omenjene pege le redkokedaj manjkajo ter so včasih vzrok mnogokratnemu raku, to je takemu, ki se hkratu pojavlja na več mestih, ali pa po nekoliko-letnih prestankih.

Poleg dolnjih ustnic so izbrana mesta raka na obliži kakor sledi: nosni hrbet, nosne peroti in njih okolica ter gorenje ustnice. Začetkom zapaža bolnik na obliži neznatno skorjico, katero odstranja nehoti; pod njo se nahaja mokrotna, lahko krvaveča skorja rana, nad katero se nepravi zopet skorja, toda že večja; slednjič postala je iz tega takozvana »glodajoča« rana, ki vedno bolj in bolj gloda okoli sebe do zdravega tkanja. Dokazano je, da se dajo te rane — ki predstavljajo že raka — pomočjo obkladkov in masti lahko, toda le navidezno zaceeliti; kajti varal bi se jako, kdor bi mislil, da je rak ozdravljen s tem, da je rana zopet na površini prevlečena s pokrivačim tkanjem. Ta nadaljuje v globini in v okolici mirno naprej svoje pogubonošno delo!

Na obliži opazovan je tudi mnogokratni rak — pri katerem moramo pomisliti na jednake vzroke. Zanimiv je slučaj, v katerem sta na odgovarjajočih si mestih gorje in dolnje ustnice narastla dva raka. Prvi je obstajal tri mesece, drugi še le pet tednov; ter smo opravičeni pomisliti na veepljenje rakovih celic do zdrave ustnice, izlasti še, ker je pivotni rak pred šestimi tedni razpadel in se je tako rakov čir neposredno dotikal tkanja doslej zdrave ustnice. Jednako precepljenje moramo imeti v mislih v slučajih, v kate-

rem je imela bolnica raka na roki. A ker si je s to roko večkrat drgaila oko, mislila je tudi sama, da si je novonarastli rak na veehah na ta način precepila s prvotnega raka na roki.

Rak čeljusti

se opazuje kakor nasledek trajajočih vnetij zob in dasni; pri dveh bolnikih napravil se je bil rakov čir pod ploščo umetnega zobovja.

(Zvršetak pride.)

Trgovina.

Borzna poročila dne 19. februarja.

Tržaška borza.

Napoleoni K 19.07—19.10, angleške lire K 24.00 do 24.05, London kratak termin K 240.25—241.00, Francija K 95.30—95.60, Italija K 94.00—94.40, italijanski bankovci K 94.00—94.50, Nemčija K 117.10—117.40, nemški bankovci K 117.10—117.40, avstrijska ednotna renta K 98.75—99.25, ogrska krona renta K 95.90—96.40, italijanska renta K 98.25—99.00, kreditne akcije K 620.00—624.00, državne železnice K 620.00—624.00, Lombardi K 76.00—78.00, Lloydove akcije K 690.00—705.00. — Srečke: Tisa K —, Kredit K —, do —, Bodenkredit 1880 K —, do —, Bodenkredit 1889 K —, do —, Turške K —, do —, Srbske 2% —, do —.

Dunajska borza ob 2. uri popol.:

	včeraj	danes
Državni dolg v papirju	99.10	—
„ v srebru	99.10	—
Avstrijska renta v zlatu	118.45	—
„ v kronah 4%	99.85	—
Avst. investicijska renta 3 1/2%	91.50	—
Ogrska renta v zlatu 4%	116.20	—
„ v kronah 4%	96.25	—
„ renta 3 1/2%	85.65	—
Akcije nacionalne banke	1598.	—
Kreditne akcije	626.50	—
London, 10 Lstr.	240.22 1/2	—
100 državnih mark	117.17 1/2	—
20 mark	23.44	—
20 frankov	19.06	—
10 ital. lir	94.45	—
Cesarski cekini	11.32	—

Parizka in londonska borza.

Pariz. (Sklep.) — francoska renta 95.20, 5% italijanska renta 98.85, španski exterior 80.15 akcije otomanske banke 541.—

Pariz. (Sklep.) Avstrijske državne železnice — Lombardi 81.50 unificirana turška renta 77.60 menjice na London 252.00, avstrijska zlata renta 99.55, ogrska 4% zlata renta 97.30, Länderbank —, turške srečke 109.00, parizka banka 10.50, italijanske meridionalne akcije 704.00, akcije Rio Tinto 11.86. Slabotna.

London. (Sklep.) Konsolidiran dolg 86 1/4, Lombardi 3 1/2, srebro 27 1/2, španska renta 79 1/2, italijanska renta 98 3/4, tržni diskont 3 3/4, menjice na Dunaju —, dohodki banke —, izplačila banke —. Mlačna.

Tržna poročila 19. februarja.

Budimpešta. Pšenica za april K 8.74 do 8.75, za oktober ob 8.42 do 8.44. Rž za april K 6.90 do 6.91, za maj — do —. Oves za april K 5.75 do 5.76, za maj — do —. Koruza za maj K 5.43 do 5.44, za julij 5.55—5.56.

Pšenica: ponudbe srednje; povpraševanje: slabo, mlačno. — Prodaja 16.000 met. st. za nekaj st. nižje, rž in koruza za 5 st. nižje. Vreme: Lepo.

Havre. (Sklep.) Kava Santos good average za tek. mesec po 50 kg 41.25 frk, za maj 42.25 frk.

Hamburg. (Sklep. pop.) Kava Santos good average za marec 34 1/2, za maj 35 1/2, za september 36 1/2, za dec. 37 — vzdržano; kava Rio navadna loco 32.35, navadna reelna 36.39, navadna dobra 40.43.

Hamburg. (Sklep.) Sladkor za februar 15.80 za marc 15.95, za maj 16.35, za avgust 16.75, za oktober 17.20, za december 17.15. Mirno. Vreme: Lepo.

London. Sladkor iz repe surov 8 Sh, Java 8.04 1/2, Sh. Mirno.

Sladkor tozemeski. Centrifugalpile, promptno K 64.— do 65.50, za september K — do —, feb.-avg. 64.25 do 65.50, Concassé in Melispile promptno K 67.30 do 67.80, za sept. K — do —, feb.-avg. 67.30 do 67.80.

New-York. (Otvorenje.) Kava Rio za božice dobave, vzdržano, 5 in 10 st. zvišanja.

Pariz. Rž za tekoči mesec 15.15, rž za marec 15.25, za marec-junij 15.25, za maj-avgust 15.40 (Mirno) — Pšenica za tekoči mesec 22.45, za marec 22.75, za marec-junij 22.70, za maj-avg. 22.50, (Mlačno). — Moka za tekoči mesec 30.55, za marec 31.10, za marec-junij 30.95, za maj-avg. 30.85 (Mlačno). — Repično olje za tekoči mesec 49.75, za marec 49.75, za maj-avg. 50.25, za sept.-december 51.00 (Mlačno). — Šjirit za tekoči mesec 43.75 za marec 43.75, za maj-avg. 42.—, za sept.-december 35.75 (Mlačno). — Sladkor surov 88° usn. nov 21.—21 1/2, (stalno), bel za tekoči mesec 24.— za marec 24.25 (stanov.) za maj-avgust 25.—, za okt.-jan. 26.25 rafiniran, 56.—56 1/2. Mrzlo.

Dokazano je, da so v obće priljubljene in povsod razširjene kapljice sv. Marka iz mestne lekarne v Zagrebu Markov trg, najpotrebnejše sredstvo v vsaki hiši ter prva pomoč vsakemu bolniku, kakor tudi obvarujejo zdrave ljudi pred neznanimi boleznimi. Opozorjamo gg. čitatelje na današnji ogles mestne lekarne v Zagrebu, Markov trg št. 44.

Po sklepu lista.

Požar v gledišču.

BUDIMPEŠTA 20. Mej predstavo v tukajšnjem kraljevskem gledališču so začele goreti kulise, kar je povzročilo veliko paniko. Gledalci so naglo zapustili gledališče. Mali požar je bil pogasjen v neholiko minutah, vendar pa ni predstava nadaljevala, kajti večina občinstva je bila očiela.

Listnica uredništva.

Gg. dopisnikom v Tolminu: Prosimo potrpite še en dan dva.

„Škrat“ Danes izide vojna „Škrat“ številka „Škrata“. Vse v raznobarnem tisku izvršene slike, nanašajo se namreč na rusko-japonsko vojno.

Josip Jaklitsch

Restavracija „Alla Stazione“.

Vsaki dan predstava varieté.

Dunajski pevci in burke.

Danes v soboto popolnoma nov program!

Prednaznanilo.

V nedeljo dve predstavi.

Popoludanska predstava ob uri 3 1/2 do 6. Vstopnina 20 nc. — Vечerna predstava ob 7. uri. Vstopnina 30 nc.

Hermangild Trocca

Barriera vecchia št. 8

ima veliko zalogo

mrtvaških predmetov za otroke in odraslene.

Venci

od porcelana in biserov vezanih z medeno žico, od umetnih cvetlic s trakovi in napisli.

Slike na porcelanastih ploščah za spomenike. Najnižje konkurenčne cene.

Tovarna pohištva

Aleksander Levi Minzi

ulica Tesa št. 52. A.

(v lastni hiši.)

ZALOGA:

Piazza Rosario (šolsko poslopje).

Cene, da se ni bati nikake konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.

Ilustrovan cenik brezplačno in franco.

V I. zagrebškem vojaško-pripravljalnem zavodu (šola in internat) Berislavičeva ulica št. 12. se začneta 1. marca t. l. 7 mesečni

letni glavni tečaj

za one mladenčce, koji žele zadobiti pravico za jednoletnega prostovoljca.

Program brezplačen.

Anton Skerl

mehanik

Piazza delle Legna 10. (hiša Caccia).

Gramofoni, fonografi, plošče in cilindri za godbo v velikem izboru.

Internacionalna godba in petje

Vse po cenah, da se ni bati konkurence.

Specijaliteta:

Priprave za točenje piva.

NB. V olajšanje nakupovanja se prodajajo vpredmeti tudi na mesečne obroke.

Velik dohod

snovij za moške in ženske obleke same novosti.

Bogat izbor drobnarij za krojače

Naslednik FR. HITTY

Alozij Galperti

TRST

Barriera vecchia 13.

Kavarna

pri Sv. Ivanu

filijska kavarne „Fabris“

je ob sobotah, nedeljah in ponedeljkih ter praznikih otvorjena celo noč.

Specijaliteta: sladoled alla Napoletana. Biljard.

Hruška mlekarja pri Sv. Jakobu.

ulica delle Scuole 18, uhod Campo S. Giacomo naznanja cenjenemu občinstvu, da je preskrbela razven pri Sv. Jakobu tudi za mesto

dostavljenje mleka na dom.

Priporoča se vsled tega tudi cenj. mestjanom balgohotno podporo. Postrežaj točna.

Mleko vedno sveže.

Tovarna plošč od cementa

Aristilde Gualco

Trst, ulica S. Servolo št. 2.

Najbolje tekmovalje je ono iz plošče od cementa portland, toliko glede ekonomije kolikor glede trpežnosti, da se ni bati konkurence.

NB. Naročbe sprejema drogerija Ettore Zernitz, nasproti Volti di Chiozza.

Pozor!

Josip Gregorič

trgovca z oljem, kisom in mlo ter kolonijalnim blagom

v Trstu, ul. Barriera vecchia št. 4

Priporoča svojo dobroznano prvo slovensko zalogo vsakovrstnega jedilnega olja, občuje se strankami vedno v slovenskem jeziku.

Pošilja na dom po naročbi.

Komur je na srcu geslo »Svoji k svojim« naj ne zamudi se zglasiti

FILIJALKA

BANKA UNION

V TRSTU

se peča z vsemi bančnimi in menjalnimi posli kakor:

a) Vsprejema uplačila na tekoči račun, ter se obrestuje:

Vrednostne papirje:

po 2 $\frac{1}{2}$ % na 6 mesecev
3% na 1 leto
3 $\frac{1}{2}$ % na 1 leto

Napoleone:

po 2 $\frac{1}{2}$ % na 6 mesecev
3% na 1 leto

b) Za giro-conto daje 2 $\frac{1}{2}$ % do vsakega zneske izplačuje se do 40.000 K a cheque; za večje zneske treba avizo pred opoldansko borzo. Potrdila se dajejo v posebni uročni knjižici.

c) Zračuna se za vsako uplačilo obresti od dne uplačila in naj se je to zgodilo katero si budi uradnih ur.

Sprejema za svoje conto-correntiste inkase in račune na tukajšnjem trgu, menjice za Trst, Dunaj, Budimpešto in v drugih glavnih mestih; jim izdaja nakaznice za ta mesta ter jim shranjuje vrednostne papirje brezplačno.

d) Izdaja vrednice neapeljske banke, plačljive pri vseh svojih zastopnikih.

e) Kupuje in prodaja vsakovrstne vrednostne papirje ter izvršava nakaznice, menjice in kupone proti dimerni proviziji.

Trgovina se sadijem

vkupuje proti plačilu večje množine južnega sadja.

Ponudbe ako mogoče z do-
ločitvijo cen pod „Z 1082“ na
Haasenstein & Vogler A.-G.
München.

TRŽAŠKA POSOJILNICA IN HRANILNICA

registrovana zadruga z omejenim poročstvom.

Ulica S. Francesco šte. 2, I. - TRST - Ulica S. Francesco šte. 2, I.

Telefon 952

Hranilne uloge sprejema od vsakega, če tudi ni ud zadruga in jih obrestuje po 4%. Rentni davek od hranilnih ulog plačuje zavod sam. Vloga se lahko po 1 krono.
Posojila daje samo zadrugnikom in sicer na uknjižbo po 5 $\frac{1}{2}$ %, na menjice po 6%, na zastave po 5 $\frac{1}{2}$ %.
Uradne ure: od 9-12 dopoldne in od 3-4 popoldne.
Izplačuje vsaki dan ob uradnih urah. Ob nedeljah in praznikih je urad zaprt.

Poštno hranilnični račun 816.004.

Svoji k svojim!

Zlatar

DRAGOTIN VEKJET

(C. Vecchiet).

TRST. — Corso št. 47. — TRST.

Priporoča svojo prodajalnico zlatanine, srebrnine in žepnih ur. — Sprejema naročbe, poprave srebrnih in zlatih predmetov ter poprave žepnih ur.

Kupuje staro zlato in srebro. Cene zmerne.

Svoji k svojim!

Prva kranjska z vodno silo in turbino delujoča

tovarna stolov
tvrdke Fr. Švigelj

na Bregu, p. Borovnica, Kranjsko.

priporoča al. občinstvu, prečast. duhovščini, imejteljem in predstojnikom zavodov in šol, krčmarjem in kavar-
narjem, ravnateljstvom uradov, gg. brivcem itd. itd.
natančno in trpežno izvršene

stole, naslonjače, fotele, vrtno stole,
gugalnike itd. itd.

po karnajbolj nizki ceni. Blago je iz trdega, izbranega
lesa, poljubno likano ali v naravni boji imitirano.

Največja zaloga stolov, naslonjačev in gugalnikov iz trsa.

Na željo pošlje tvrdka najnovejšo obširne cenike z nad 80 slikami, iz katerih je razvidna oblika blaga in cene, zastoj in franko.

Naročevalcem na debelo dovoli se znaten popust.

Podpirajte družbo Cirila in Metoda!

Zdravje je največje bogatstvo!

Kapljice sv. Marka.

Te glasovite in nedosegljive kapljice sv. Marka se uporabljajo za notranjo in zunanjo rabo. Posebno odstranjujejo trganje po kosteh, nogah in rokah ter ozdravijo vsak glavobol. Delujejo blagodejno pri boleznih v želodcu, ublažujejo katar, umirujejo blevanje in lajšajo nadihu. Pospešujejo prebavljanje, čistijo kri in čreva. Odvajajo velike in male gliste in vse bolezni provzročene od glist. Delujejo izvrstno proti hripavosti, zdravijo vse bolezni na jetrah, »koliko« in trganje v želodcu. Odstranijo vsake mrzlice in vse bolezni izvirajoče iz mrzlice. Najbolje sredstvo proti maternici in madronu. Te kapljice ne smejo manjkati v nobeni mestni in kmečki hiši.

Dobiva se samo v mestni lekarni v Zagrebu. Naročila naj se naslovijo: **Mestna lekarna, Zagreb, Markov trg 44.** v bližini cerkve sv. Marka. Denar naj se pošilja naprej, drugače se pošlje po povzetju. Manje kot jeden ducat (12 steklenic) se ne pošilja. Cena je sledeča franko na vsako pošto: 12 steklenic K 4.—, 24 steklenic K 8.—, 36 steklenic K 11.—, 84 steklenic K 14.60, 60 steklenic K 17.—.

Na razpolago je tisoč priznanih pismen, ki se ne morejo vsa priobčiti, zato navedemo samo imena nekaterih gg., kateri so s posebnim vspehom uporabljali kapljice sv. Marka ter popolnoma ozdravili: Ivan Baretinčič, učitelj; Janko Kišur, kr. nadgozdar; Štefan Barčič, župnik; Ilija Mamič, opankar; Zofija Vukelič, šivilja; Josip Seljanović, kmet itd.

Mestna lekarna, Zagreb, Markov trg 44, v bližini cerkve sv. Marka.

Zdravje je največje bogatstvo!

Prodajalnica izgotovljenih oblek

„Alla Città di Trieste“

tvrdke

EDVARD KALASCH

Via Torrente št. 40

nasproti gledališču „GOLDONI“ s krojačnico, kjer se izvršujejo obleke po meri in najugodnejših cenah. V prodajalnici ima tudi zalogo perila za delavski stan po izvenredno nizkih cenah. Izbor boljših in navadnih snovij.

VELIKI IZBOR

izgotovljenih hlač za delavce

kakor tudi blaga za hlače, ki se napravijo po meri.

Avtorizovana krojačnica.

Andemo de Franz.

V dobroznani gostilni »Andemo de Franz«

v ulici Geppa št. 16.

se toči:

o vipavsko belo po 44 nvl.
istza na dom » 40 »
istrski teran I. vrste » 40 »
za na dom » 32 »
nad 10 litrov » 28 »

Priporoča se krčmarjem in trgovcem za prodajo na debelo, slavnemu občinstvu pa za mnogobrojni obisk. Na razpolago so vedno topla in mrzla jedila. Krčma je odprta vsake večer do polnoči.

Josip Furlan,
krčmar.

Prave in jedine želodč. kapljice

sv. Antona Padovanskega.

(Varstvena znamka). Zdravilna moč teh kapljic je neprekosljiva. Te kapljice vredijo redno prebavljenje, če se jih dvakrat na dan po jedno žličico popije. Okrepé pokvarjeni želodec, storé, da zgine v kratkem času omotica in životna lenost (mrtvost). — Te kapljice tudi storé, da človek raji je.

Cena steklenici 60 vin.

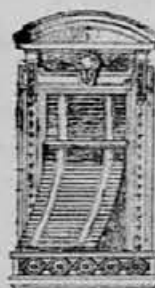
Prodajajo se v vseh glavnih lekarnah na svetu. — Za naročnice in pošiljke pa jedino le v

Lekarna Cristofolletti v Gorici.

Slovenskega stenografa

sprejme takoj pisarna

odvetnikov **Dr. Abrama in Dr. Rybář-a** v Trstu.

Prva hrvatska tovar-
na žaluzij, rolet, le-
senih in železnih za-
tvork za okna in
prodajalnice

G. SKRBIČ

Ilica 40. — Zagreb — Ilica 40.

priporoča svoje točne, so-
lidne in cenene proizvode.

Cenike brezplačno in franko.

Humoristično-satirični tednik

„Škrat“

izhaja v Trstu redno vsako soboto.

Naročnina za vse leto 6 kron.

Novi naročniki dobijo še vse letošnje številke. — Zahtevajte brezplačno številke na ogled!

Posamične številke se prodajajo v tobakarnah po 10 stotink.

„LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA“ v LJUBLJANI

Podružnica v Celovcu.

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promete izdaja k vsakemu krebzanju.

Polno vplačani akcijski kapital K 1.000.000

Zamenjava in eskomptuje

izrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapale kupone.

Vinčuje in divinkuluje vojaške ženitninske kavcije.

Eskompt in inkasso menic.

Daje predujme na vred. papirje.

Zavaruje srečke proti kurzni izgubi

Borba naročila.

Podružnica v Spljetu

Denarne vloge vsprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vložni denar obrestuje od dne vloge do dne vzdiga.

Promet s čeki in nakaznicami.